

Pohjois-Kymen
Kasvu

VUOSIKERTOMUS 2019

Hyväksytty hallituksen kokouksessa 22.1.2020

POHJOIS-KYMEN KASVUN TARKOITUS

Pohjois-Kymen Kasvu ry on Kouvolan ja Iitin kuntien alueella toimiva rekisteröity yhdistys ja seutukunnan Leader-ryhmä. Kasvun sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on kannustaa maaseudun ja kaupunkialueiden asukkaita alueensa kehittämistyöhön, säilyttää maaseutu ja kaupunkialue elinvoimaisena sekä lisätä paikalliseen kehittämiseen liittyvää osaamista ja kokemusten vaihtoa kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Kasvu osallistuu sellaisten EU:n ohjelmien ja kansallisten ohjelmien valmisteluun ja toteuttamiseen, joiden tarkoituksena on maaseudun ja kaupunkialueen paikallinen kehittäminen paikallisia voimia hyödyntäen. Kasvu on yhteistyössä asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden Leader-ryhmien kanssa, laatii ja toteuttaa kehittämissuunnitelmia, järjestää toimialueellaan koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksia, toimii maaseudun ja kaupunkialueiden kehittämisasioissa jäsentensä yhteistyöelimenä, tekee aloitteita viranomaisille ja harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa.

Leader-ryhmänä Kasvu toteuttaa laatimaansa paikallista strategiaa 2014–2020 *Paikallista Kasvua älykkäästi, kestävästi ja osallistavasti* pääosin rahoittamalla Manner-Suomen maaseutuohjelmasta tulevalle Leader-rahoituksella strategian mukaisia maaseudulla toimivia yleishyödyllisiä hankkeita ja mikroyrityksiä. Kasvu toteuttaa myös omia hankkeita ja osallistuu alueidenvälisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin, jotka tukevat strategian toteutumista.

1. JOHDANTO

Vuonna 2019 Pohjois-Kymen Kasvu ry:n keskeisimmät tehtävät ovat liittyneet Leader-ryhmänä toimimiseen ja ohjelmakauden 2014–2020 strategian toteuttamiseen. Hanke- ja yritystukihakijoita on neuvottu tukien hakemisessa ja hankkeiden toteuttamisessa. Vuonna 2019 ovat lisäksi olleet käynnissä Kasvun hallinnoimat investointiteemahankkeet *Kasvun pienet investoinnit* ja *Elinvoimaa kyliin* sekä Kouvolan keskusta-alueella kansalaislähtöisesti kehittävä *KAIKU – Osallisena Kouvolassa* -hanke.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu yhdeksän varsinaista jäsentä ja kuusi kolmikantakohtaista yleisvarajäsentä. Hallitus kokoontui vuoden 2019 aikana 11 kertaa. Palkattua henkilökuntaa yhdistyksellä on kolme henkilöä. Kasvun toimisto on Mantereentiellä Kuusankoskella, jossa alivuokralaisena on maakunnallinen kylien kattojärjestö Kymenlaakson Kylät ry.

Vuoden 2019 lopussa Kasvulla oli 130 jäsenmaksunsa maksanutta jäsentä, joista henkilöjäseniä oli 78 (miehiä 43 ja naisia 35) ja yhteisöjäseniä 52. Vuotta aiemmin, eli vuoden 2018 lopussa jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten määrä oli yhteensä 138, joista henkilöjäseniä oli 88 ja yhteisöjäseniä 50.

2. ORGANISAATIOMUUTOKSET 2019

Vuonna 2019 ei ole tapahtunut organisaatiomuutoksia. Hallituksen kokoonpano on vaihtunut siltä osin kuin Leader-ryhmiä koskevassa lainsäädännössä edellytetään, minkä vuoksi vuonna 2019 hallituksen varajäsenen Topi Seppälän tilalle valittiin Minna Anttila Kouvolan kaupungilta. Yhtäjaksoinen toimiaika hallituksen jäsenenä on maksimissaan kuusi vuotta.

3. YHDISTYKSEN PÄÄTÖKSENTEKO

Yhdistyksen sääntöjen mukaan vuosikokous tulee pitää toukokuun loppuun mennessä. Vuosikokous pidettiin 22.5.2019 Haaviston seuratalolla Perhenimessä litissä ja läsnä oli 37 henkilöä. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös kaudelta 1.1.–31.12.2018, myönnettiin vastuuvapaus hallitukselle ja muille vastuuvollisille, vahvistettiin vuoden 2019 toimintasuunnitelma ja viestintäsuunnitelma, tulo- ja menoarvio, jäsenmaksujen suuruudet sekä hallituksen jäsenten palkkiot. Kokous valitsi hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle vuodelle 2019-2020 sekä valitsi tilintarkastajan vuodelle 2019. Kokouksen lopuksi palkittiin Kasvun ohjelmakaudella 2014-2020 rahoittamat päättyneet hankkeet.

4. SISÄINEN HALLINTO

4.1 Hallituksen jäsenet ja varajäsenet

Kasvun hallitusten kokoonpano ja jäsenten läsnäolo kokouksissa on esitetty taulukossa:

Taulukko 1. Kasvun hallitus 25.4.2018-22.5.2019

	Varsinainen jäsen	Läsnä kokouksissa 2019	Kolmikantakohtaiset yleisvarajäsenet	Läsnä kokouksissa 2019
Yhteisöt	Nina Lindqvist	3	Maria Niinipuu Arto Hannola	4
Yhteisöt	Jenni Liikkanen	3		4
Yhteisöt	Sami Porkka	5		
Julkinen	Anniina Peltola, vpj.	2	Siiri Mertakorpi Topi Seppälä	0
Julkinen	Kirsi Seppälä	2		0
Julkinen	Anne Eriksson	4		
Asukas	Harri Tuominen, pj.	5	Eija Takkinen Elina Valkeinen	2
Asukas	Kirsi Herala	4		0
Asukas	Anssi Lilja	3		

Taulukko 2. Kasvun hallitus 22.5.2019-

	Varsinainen jäsen	Läsnä kokouksissa 2019	Kolmikantakohtaiset yleisvarajäsenet	Läsnä kokouksissa 2019
Yhteisöt	Nina Lindqvist	5	Maria Niinipuu Arto Hannola	4
Yhteisöt	Jenni Liikkanen	4		6
Yhteisöt	Sami Porkka	6		
Julkinen	Anniina Peltola, vpj.	3	Siiri Mertakorpi Minna Anttila	0
Julkinen	Kirsi Seppälä	3		3
Julkinen	Anne Eriksson	5		
Asukas	Harri Tuominen, pj.	4	Eija Takkinen Elina Valkeinen	1
Asukas	Kirsi Herala	6		0
Asukas	Anssi Lilja	3		

4.2 Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontui vuonna 2019 yhteensä 11 kertaa. Hallituksen kokouksiin on kutsuttu sekä varsinaiset jäsenet että varajäsenet. Henkilökunnalla ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen edustajilla Mervi Enillä ja Tarja Taipaleella on ollut pääsääntöisesti läsnäolo-oikeus hallituksen kokouksissa. Leader-ryhmän hallituksen keskeinen tehtävä on pisteyttää ryhmälle jätetyt hanke- ja yritystukihakemukset ryhmän omilla valintakriteereillä ja antaa hakemuksista lausunnot, joiden perusteella hankkeet saavat lopullisen

rahoituspäättöksen Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta. Kasvun hallitus seuraa myös *Kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen toimintasuunnitelma Kymenlaaksoon 2014–2020* toteutumista.

4.3 Hallituksen alaiset jaostot ja työryhmät

Kasvun hallituksen alaisuudessa on vuonna 2019 toiminut kaksi jaostoa: nuorisajaosto ja Anjalankoski-jaosto. Nuorisajaosto on päättänyt Kasvun Säpinäsatasten myöntämisestä. Nuorisajaostoon kuuluivat vuonna 2019 Nina Lindqvist (Kasvun hallitus, jaoston pj.), Maria Niinipuu (Kasvun hallitus), Noora Mäkelä (nuori, Kouvola), Venla Rusi (nuori, Iitti), Leevi Lautala (nuori, Kouvola), Wisam Al-Salehi (nuori, Kouvola) ja Aleksandr Sorokin (nuori, Kouvola). Jaoston sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä Jaana Vasko.

Anjalankoski-jaosto on päättänyt kokeellisen, ns. yhteisö-Leader-rahoituksen eli Anjalankoski-rahoituksen myöntämisestä. Anjalankoski-jaostoon kuuluivat Jenni Liikkanen (Kasvu/Ankkapurhan kulttuurisäätiö, jaoston pj.), Sami Porkka (Kasvu/Kymenlaakson Kylät), Olli Laurila (Kymenlaakson Opisto), Tommi Lehtinen (Kymenlaakson Liikunta), Stiina Kokkonen (Anjalankosken yrittäjät), Tarja Tornaesus (asukas, yrittäjä) ja Anna Peltola (Anjala Elää-yhdistys). Jaoston sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä Jaana Vasko.

Hallituksen alaisuudessa on toiminut vuonna 2019 pysyvinä työryhminä henkilöstöryhmä ja viestintäryhmä. Tarvittaessa on perustettu väliaikaisia työryhmiä. Henkilöstöryhmän tehtäviin ovat kuuluneet henkilöstöön liittyvien asioiden hoitaminen, mm. rekrytoinnit, henkilöstön toimenkuvien ja työsopimusten ehtojen määrittely ja muut työsuhteisiin liittyvät asiat. Henkilöstöryhmään vuonna 2019 kuuluivat Harri Tuominen, Kirsi Herala, Jenni Liikkanen, Eija Takkinen sekä toiminnanjohtaja Evita Reitti. Henkilöstöryhmän puheenjohtajana on toiminut Kirsi Herala ja sihteerinä on valittu tarvittaessa. Viestintäryhmä on seurannut Kasvun viestintäsuunnitelman toteutumista ja päivittämistä. Vuonna 2019 viestintäryhmään kuuluivat Anssi Lilja, Anniina Peltola ja Jenni Liikkanen. Viestintäryhmän sihteerinä on toiminut projektipäällikkö/uravalmentaja Tanja Rautavirta.

4.4 Palkatut toimihenkilöt ja heidän tehtävänsä

Vuoden 2019 aikana Kasvun palveluksessa oli kolme henkilöä: toiminnanjohtaja Evita Reitti ja hallintosihteerinä Jaana Vasko toistaiseksi voimassa olevilla työsopimuksilla sekä *KAIKU - Osallisena Kouvola* -hankkeen uravalmentaja Tanja Rautavirta määräaikaisella työsopimuksella. Joulukuussa 2019 Kasvun palveluksessa aloitti osa-aikaisena hanketyöntekijänä Maija Raikamo.

Toiminnanjohtajan tehtäviin on kuulunut yhdistyksen toiminnan organisointi ja siitä vastaaminen kokonaisuutena, yhdistyksen sihteerinä toimiminen, hankeneuvonta, hakemusten vireille ottaminen ja täydennyspyyntöjen tekeminen sekä yhdistyksen viestinnästä, tiedottamisesta ja sidosryhmäyhteistyöstä vastaaminen. Toiminnanjohtaja valmistelee hallituksen kokoukset, toimii niissä sihteerinä ja esittelee hakemukset. Hallintosihteerin vastuulla on hankkeiden toteutusajankainen neuvonta, Kasvun omien hankkeiden hallinnointi sekä muut yleiset hallinnolliset tehtävät. Uravalmentajan tehtävänä on vastata vetämänsä hankkeen toteutumisesta hankesuunnitelman mukaisesti. Hanketyöntekijä tekee alueiden välisen *UNTO – Uusia tapoja luoda ja toteuttaa yhdessä* -hankkeessa tuntitöinä mm. kyselytutkimusta sekä organisoii aktivointitilaisuuksia.

4.5 Tilintarkastus

Yhdistyksen tilintarkastajana vuonna 2019 on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy.

4.6 Toimitilat

Kasvun toimisto sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella Kuusankosken ja Kouvolan keskustan välissä, osoitteessa Mantereentie 2. Käytössä on n. 150 m² avokonttorityyppistä toimistotilaa. Vuokrasopimus on määräaikainen ja päättyy kesäkuussa 2020. Kasvun alivuokralaisena samoissa tiloissa on maakunnallinen kylien yhteenliittymä Kymenlaakson Kylät ry.

5. TOIMINTAKERTOMUS 2019

5.1 Kasvun strategian toteuttaminen ja Leader-ryhmänä toimiminen

Kasvun ydintehtävä on toteuttaa laatimaansa *Paikallista Kasvua älykkäästi, kestävästi ja osallistavasti 2014-2020* -strategiaa pääosin rahoittamalla Leader-rahoituksella maaseutualueen hankkeita ja mikroyrityksiä. Kasvun strategiassa on neljä painopistettä ja niihin liittyvää tavoitetta:

1. **Monipaikkaisen asumisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen.** Tavoitteena edistää monimuotoista, ekologista asumista ja viihtyisää asuinympäristöä.
2. **Pienyrittäjyyden tukeminen.** Tavoitteena vahvistaa nykyistä ja luoda uusimuotoista pienyrittäjyyttä.
3. **Paikallisten digitaalisten ja yhteisöllisten palvelujen tuottamisen edistäminen.** Tavoitteena kehittää paikallisiin tarpeisiin ja valokuituverkon hyödyntämiseen perustuvia uusia digitaalisia palveluja sekä uusia tapoja tuottaa paikallisia palveluja yhteistyössä yritysten, yhdistysten ja kuntien kanssa.
4. **Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen.** Tavoitteena tukea asukkaiden yhteisöllisyyden ja paikallisidentiteetin kehittymistä sekä asukkaiden edellytyksiä ja mahdollisuuksia osallistua oman asuinalueensa kehittämiseen.

Vuosina 2014-2019 Kasvulla on ollut myöntövaltuutta yhteensä 3 492 700 € (EU+valtio) sekä ohjelmaan liittyvää kuntarahaa 873 175 € eli julkista tukea on ollut myönnettävissä yhteensä 4 365 875 €. Kasvun myöntövaltuudesta (EU+valtio-osuus) vuosille 2015-2019 oli sidottu tai puollettu vuoden 2019 loppuun mennessä 96,2 % ja koko ohjelmakauden kehyksestä 92,3 %. Vuoden 2019 aikana hankeideoita ja rahoituskyselyitä tuli yhteensä 119 ja hakemuksia otettiin vireille yhteensä 50. Kahdeksan vireille tulleista hakemuksista oli yritysten investointitukihakemuksia, kaksi alueiden välisten hankkeiden hakemuksia, yksi tiedonvälityshankkeen hakemus, kolme yleishyödyllisiä kehittämistukihakemuksia, yhdeksän yleishyödyllisiä investointitukihakemuksia ja 27 teemahankkeen alahankkeiden hakemuksia*. Kielteisen päätöksen sai tiedonvälityshankkeen hakemus sekä kolme teemahankkeen alahankkeiden hakemuksista.

Uusi teemahanke *Elinvoimaa kyliin* oli vähintään yhtä suosittu kuin edeltäjänsä *Kasvun pienet investoinnit* -hanke, sillä alahankkeiden hakemuksia tuli yhteensä 31. Rahoitusta myönnettiin 24 alahankkeelle, kolme siirrettiin omiksi Leader-rahoitteisiksi hankkeiksi ja yksi Anjalankoski-rahoituksesta rahoitettavaksi (* siirrettyjä ei ole laskettu teemahankkeen alahankkeiksi) ja kolmelle tehtiin kielteinen rahoituspäätös. Alahankkeissa parannetaan Aitomäen, Elimäen Vilppulan, Lyöttilän ja Pihlajasaaren kylätalojen lämmitysjärjestelmiä, tehdään sisäremontti Kaipiaisten nuorisoseurantalolle ja Sippolan kylätalolle, rakennetaan Huhdasjärven ja Säaskjärven kylätalojen piha-alueita viihtyisämmiksi, tehdään jätekatos Vuolenkosken seurantalolle, parannetaan Jaalan Hartolan ja Kymentaan kylätalojen parkkipaikkoja, kunnostetaan Kaakkois-litin, Kimolan, Kymentaan, Kääpälän ja Tirvan metsästysmajoja, kunnostetaan Kaipiaisten urheilukentän pukukoppeja ja Anjalankosken koiraharrastuskentän aluetta, peruskunnostetaan maitolaituri Aitomäellä, hankitaan ampumaratalaitteisto Elimäen Riistanhoitoyhdistykselle ja hybridiflyygeli Jaalan musiikki- ja monitaideyhdistykselle, rakennetaan laavu

ja WC Jokueen, kunnostetaan Koriolla sijaitseva sodanaikainen raideohjauskeskus eli Kivikukko näyttelytilaksi ja remontoidaan Rämälän tanssilava. Rahoitusta saaneet 24 yhdistystä käyttävät alahankkeiden toteutukseen yhteensä vajaat 1900 tuntia talkootöitä ja n. 21 000 euroa yksityistä rahaa. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 178 641 euroa ja alahankkeille myönnetty tuki on 70 % niiden kokonaiskustannuksista.

Hankeneuvontaa on annettu asiakkaille henkilökohtaisesti sekä haku- että maksatusvaiheessa. Kun hakija on saanut ELY-keskuksesta myönteisen rahoituspäätöksen, hakijan kanssa on pidetty aloituspalaveri, johon on pyydetty paikalle hankkeen vastuhenkilö, yhteyshenkilö, hankkeen vetäjä ja kirjanpitäjä sekä Kasvun hallituksen nimeämä hankekummi. Palaverissa on käyty läpi keskeiset hankkeen toteuttamiseen ja maksatusten hakemiseen liittyvät asiat ja annettu hakijalle materiaalipaketti, joka koostuu Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Kasvun omista hankkeen toteutus- ja maksatusohjeista. Hakijoita on kehoitettu ottamaan yhteyttä Kasvuun ennen maksatushakemuksen lähettämistä ELY-keskukseen. Hankkeiden toteuttajille on myös järjestetty yhteisiä maksatuskoulutustilaisuuksia yhteensä kaksi kertaa yhdessä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Hankekummit ovat ottaneet yhteyttä hankkeisiin ja kyselleet niiden kuulumisia.

Vuoden 2019 ”hankehelmiä” ovat olleet Anttilan Hevoskasvattajat ry: n toteuttama Anttilan raviradan kehittämishanke, joka rahoitettiin Kasvun historian ensimmäisenä kertakorvaushankkeena. Ravirata on ollut ratsastusharrastajien lähes päivittäisessä käytössä ja kerran vuodessa alueella on järjestetty ravit, jotka ovat kylän suurin yleisötapahtuma. Hankkeessa rakennettiin mm. uusi tuomaritorni, katsomo ja käymälät, niin että radalla on mahdollista järjestää tulevaisuudessa palkintoraveja. Kymenlaakson Kylät ry:n hallinnoimassa alueiden välisessä Kyläralli-hankkeessa puolestaan testattiin ja mallinnettiin Kyläralli-tapahtuman järjestäminen Kymenlaaksossa, Päijät-Hämeessä ja Uudellamaalla. Hankkeen tuloksena syntyi käsikirja, jonka avulla voi järjestää vastaavan tapahtuman omalla paikkakunnallaan. Kyläralli on innostanut liikkeelle erityisesti lapsiperheitä ja nuoria aikuisia. Konsepti on ollut uusi ja raikas tapa tutustuttaa ihmisiä maaseudun kohteisiin ja toimintaan. Vuoden 2019 onnistumisena voi pitää myös yritystukihakemusten suurta määrää.

Osana Kasvun laatutyötä teetettiin ohjelmakauden 2014-2020 väliarviointi. Väliarvioinnin tekijäksi valittiin Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry:n entinen hankeneuvoja Markku-Pekka Antikainen, jolla on pitkä kokemus Leader-toiminnasta. Väliarviointiin valittiin kaikki vuoden 2018 loppuun mennessä päättyneet hankkeet sekä sellaiset hakijat, joilla oli päättyneiden hankkeiden lisäksi käynnissä olevia Leader-hankkeita (19 kpl haastateltavia). Lisäksi valittiin kaikki vuosina 2017-2018 rahoitetut Säpinäsataset- projektit (13 kpl) sekä vuonna 2018 rahoitetut Anjalankoski-projektit (7 kpl). Arviointi tehtiin puhelinhaastatteluna.

Väliarvioinnin tulosten mukaan sekä suurille että pienille hankkeille on molemmille tarvetta. Pienimmät hankkeet ovat hakijoiden itsensä kannalta vaikuttavampia kuin suuremmat ja niillä voi olla merkittäviäkin kerrannaisvaikutuksia. Ihmiset ovat hankkeissa tärkein voimavara. Ideoijien, innostajien ja verkoston kutojien rooli hankkeissa on ratkaiseva: ilman asiaansa palavasti suhtautuvaa yksilöä moni hanke olisi jäänyt kokonaan toteuttamatta. Verkostoituvat ja yhteistyötä tekevät hankkeet pärjäävät parhaiten. Myös talkootyö on tärkeässä roolissa Leader-rahoitteisissa hankkeissa. Se mahdollistaa hankkeiden toteuttamisen vähävaraisillekin yhdistyksille, koska omarahoituksen ei tarvitse olla ainakaan kokonaan yksityistä rahaa. Talkootyön merkitys yhteisöllisyyden lisäämisessä ja osallisuuden tunteen syntymisessä on huomattava.

Väliarvioinnissa todettiin, että Kasvun toiminta Leader-ryhmänä on laadukasta. Toimiston palvelu on asiakkaiden mielestä hyvää ja hakemusten käsittelyaika on Suomen neljänneksi paras. Hankkeiden toteutumisasteen osalta Kasvu on Suomen toiseksi paras: rahoitetut hankkeet ovat toteutuneet lähes täysimääräisinä, eikä yhtään hanketta ole peruuntunut, mikä kertoo osaltaan hankesuunnitelmien,

kustannusarvioiden ja hankeneuvonnan laadukkuudesta. Kaakkois-Suomen Leader-ryhmistä Kasvu on saanut nuoret parhaiten mukaan toimintaansa.

5.2 Kasvun hallinnoimat maaseuturahaston hankkeet ja muut hankkeet, joissa Kasvu on mukana

Kasvun strateginen Leader-rahoitteinen kärkihanke *Paikallista kasvua kyliin ja yrityksiin* päättyi 30.4.2019. Vuonna 2019 hankkeessa laadittiin tiedotusmateriaaleja Leader-rahoituksesta ja tehtiin hankkeen loppuraportointi ja -maksatus. Vuonna 2019 Kasvu on hallinnoinut Leader-rahoitteisia *Kasvun pienet investoinnit-* ja *Elinvoimaa kyliin* -teemahankkeita, joissa on yhteensä 48 alahanketta. Alahankkeissa toteutetaan pieniä yleishyödyllisiä investointeja. Alueiden välinen Kasvun hallinnoima Leader-rahoitteinen *UNTO – Uusia tapoja luoda ja toteuttaa yhdessä* käynnistyi 1.9.2019. Hanketta toteutetaan yhteistyössä päijätähämäläisten Leader-ryhmien Päijänne-Leader ry:n ja Etpähä ry:n kanssa. Kansainvälinen Leader Sepra ry:n hallinnoima maaseuturahoitteinen *SEIC 2nd generation for improved sustainable livelihoods in countryside* -hanke käynnistyi 1.8.2019. Hanketta toteutetaan yhteistyössä Leader Sepra ry:n, Leader Länsi-Saimaa ry:n, Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry:n ja Leader Viisari ry:n kanssa. Ulkomaisena yhteistyökumppanina hankkeessa on LAG East-Harju Partnership NGO Virossa.

5.3 Kaupunkialueen paikallislähtöinen kehittäminen

Kasvu toteuttaa *Kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen toimintasuunnitelma Kymenlaaksoon 2014–2020* aktivoimalla Kouvolan ja Kuusankosken keskusta-alueiden asukkaita ja yhdistyksiä yhteisölähtöiseen kehittämiseen Kasvun hallinnoimien ESR-rahoitteisten hankkeiden kautta. Kasvun hallitus seuraa toimintasuunnitelman toteutumista. Kaupunkialueen verkostoitumistilaisuuksia järjestettiin toukokuussa ja syyskuussa osana *KAIKU – Osallisena Kouvossa* -hanketta.

Kasvun hallinnoima ESR-rahoitteinen *Uusi tapa toimia* -hanke päättyi 28.2.2019. Jatkoa seurasi heti 1.3.2019 käynnistyneessä *KAIKU – Osallisena Kouvossa* -hankkeessa. *KAIKU – Osallisena Kouvossa* -hanke työllistää nuoria ja maahanmuuttajia sisällöntuottajiksi Kouvolan yhdistysten yhteiseen Kaikumediaan yhteistyössä Kouvolan Korttelikodit ry:n ja Kouvolan kaupungin kanssa sekä järjestää erilaisia tilaisuuksia, tempauksia, tapahtumia ja koulutuksia, joissa yhdistystoimijat, nuoret ja maahanmuuttajat kohtaavat toisensa. Tavoitteena on parantaa nuorten ja maahanmuuttajien elämänhallintaa ja osallisuutta yhteiskunnassa sekä yhdistysten mahdollisuuksia tarjota harjoittelu- ja työpaikkoja heille.

Molemmilla hankkeilla on ohjausryhmät, jotka seuraavat hankkeiden toteutumista. Uusi tapa toimia -hankkeen ohjausryhmä kokoontui kerran vuonna 2019 ja siihen kuuluivat Kirsi Herala (Kasvu), Harri Tuominen (Kasvu), Evita Reitti (Kasvu), Anne Eriksson (Kouvolan kaupunki/yhteisöpalvelut), Tuomas Valtonen (Kouvolan Korttelikotiyhdistys ry), Annikki Arvila (Vuoroveto Mielenterveysseura ry), Sari Metso (Kouvolan seudun ammattiopisto KSAO), Satu Kurri (Monikulttuurisuuskeskus Saaga) ja Merja Mattila (Kaakkois-Suomen ELY-keskus). Merja Rossi Hämeen ELY-keskuksesta oli rahoittavan viranomaisen edustaja ohjausryhmässä. *KAIKU – Osallisena Kouvossa* -hankkeen ohjausryhmään kuuluvat Anne Eriksson (Kouvolan kaupunki/ yhteisöpalvelut), Leena Tuomala (Kouvolan kaupunki/kirjastopalvelut), Tuula Soininkallio (Kouvolan kaupunki/nuorisopalvelut), Tuomas Valtonen (Kouvolan Korttelikotiyhdistys ry), Pasi Hedman (Parik-säätiö), Sari Metso (Kouvolan seudun ammattiopisto KSAO), Satu Kurri (Monikulttuurisuuskeskus Saaga) ja Evita Reitti (Pohjois-Kymen Kasvu ry). Pirjo Halinen Hämeen ELY-keskuksesta on rahoittavan viranomaisen edustaja ohjausryhmässä.

5.4 Nuorisoleader-toiminta

Kasvun hallituksen alaisuudessa toimiva nuorisajaosto päättää nuorille suunnattujen Säpinäsatosten jakamisesta. Nuorisajaostoon kuuluu jäseniä Kasvun hallituksesta sekä nuoria Kouvolan ja Iitin alueelta.

Säpinäsataset on tarkoitettu 13-29-vuotiaille nuorille heidän itsensä ideoimiin ja toteuttamiin pieniin projekteihin. Säpinäsatasten hakuprosessi ja raportointimenettely on suunniteltu yhdessä nuorten kanssa ja niistä on pyritty tekemään mahdollisimman yksinkertaiset. Hakemuksia tuli vuoden 2019 aikana 14 kappaletta, joista rahoituksen sai 13 projektia. Kaikkiaan rahoitusta myönnettiin 9181 €. Säpinäsatasia myönnettiin mm. liikunta- ja pelivälineiden hankintaan, eri maiden ruokakulttuuri-iltojen järjestämiseen, äänentoistolaitteiden vuokraan, opiskelijoiden yhteisten tilojen viihtyvyyden parantamiseen ja ryhmäytymistä edistävään toimintaan, valokuvanäyttelyn pystyttämiseen, tintamareski-työpajan materiaaleihin ja kylän nuorten nyrkkeilyharrastuskokeiluun. Useiden Säpinäsataset-projektien suunnittelussa ja toteutuksessa on ollut mukana ilahduttavan paljon eri kulttuureista peräisin olevia nuoria.

5.5 Yhteisö-Leader -toiminta

Kasvun yhteisö-Leader-rahoitusta pilotoitiin edelleen entisen Anjalankosken alueella. Kasvun hallituksen alaisuudessa toimiva Anjalankoski-jaosto päättää rahoituksen myöntämisestä hyvin samantapaisella konseptilla kuin nuorisajaostokin. Hakemuksia tuli vuoden 2019 aikana yhteensä yhdeksän kappaletta, joista rahoituksen sai kuusi projektia. Kaikkiaan rahoitusta myönnettiin projekteihin 7303 €. Lisäksi Valtakunnan Kylähulluksi valitulle Jukka Naukkariselle Ummeljoelta myönnettiin 250 € stipendi. Rahoitusta myönnettiin Alvar Aallon suunnittelemista rakennuksista kertovan infotaulun pystyttämiseen, konserttitilan esiintymislavan ja istumapaikkojen rakentamiseen, joulukonsertin esiintyjä- ja äänentoistokuluihin, kiertävän teatterinäytelmän markkinointi- ja mainoskuluihin, tulostaulujen ja kannettavan tietokoneen hankintaan Inkeröisten jäähalliin sekä Kaipiaisten aseman rautatiehistoriikin julkistamistilaisuuden kustannuksiin.

5.6 Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmä

Kasvu kuuluu Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmään. Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmä on elinkeinokalataloutta edistävä Leader-ryhmän kaltainen toimintaryhmä, joka saa rahoituksensa Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR). Ryhmän kautta voi hakea rahoitusta elinkeinokalataloutta edistäville hankkeille. Sisä-Suomen kalatalousryhmän hallinnoinnista vastaa Päijänne-Leader ry. Kalatalousryhmän kokonaisrahoituskehys kaudelle 2014–2020 on 700 000 €. Kasvun alueelta ei tullut vuonna 2019 hakemuksia Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmälle.

5.7 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Keskeisimmät verkostot, joissa Kasvu on aktiivisesti mukana ovat Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien YHES-ryhmä, Kouvolan maaseudun kehittämisen yhteistyöryhmä, Kouvolan seudun yrityspalvelutoimijoiden TEKI-ryhmä, Kouvolan kestävän kehityksen Kerkko-verkosto, Kouvolan maahanmuuttajatoimijoiden Mytty-verkosto sekä Kaakkois-Suomen Maaseutujaosto. Lisäksi Kasvun toiminnanjohtaja on litin kyläasiain neuvottelukunnassa asiantuntijajäsenenä. Kasvun *Uusi tapa toimia*- ja *KAIKU – Osallisena Kouvossa* -hankkeet ovat toimineet Kymenlaakson välityömarkkinoiden verkoston koollekutsujana. Keskeisimmät Kasvun yhteistyökumppanit ovat Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Hämeen ELY-keskus, Kouvolan kaupunki (erityisesti maaseututoimi, yhteisöllisyyden edistäminen, Mediamaja ja Ohjaamo), litin kunta, Kaakkois-Suomen Leader-ryhmät, Päijänne-Leader ry, Etpähä ry, Kymenlaakson Kylät ry, Kouvolan kaupungin kehittämissyhtiö Kinno Oy, Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy, ProAgria, MTK-Kaakkois-Suomi, Kouvolan seudun ammattiopisto KSAO, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk, litin ja Kouvolan kylien neuvottelukunnat sekä Suomen Kylät ry. Kasvu tekee yhteistyötä myös muiden järjestöjen ja tahojen kanssa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan.

5.8 Edustaminen ja luottamustoimet muissa järjestöissä

Kasvun edustajana Kymenlaakson Kylät ry:n yleisissä kokouksissa vuonna 2019 oli Anniina Peltola, varalla Evita Reitti.

Edustajana Suomen Kylät ry:n yleisissä kokouksissa vuonna 2019 oli Evita Reitti, varalla Harri Tuominen.

Edustajana Osuuskunta Kymijoen Kyläkuitu varsinaisessa kokouksessa vuonna 2019 oli Anssi Lilja, varalla Sami Porkka.

Edustajana vuoden 2019 Maaseututoimijan, Kylätoiminnan tiennäyttäjän, Kymenlaakson vuoden kylän ja kylämyönteisimmän kunnan valintatoimikunnassa olivat Maria Niinipuu ja Kirsi Seppälä.

Edustajana Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmän ohjausryhmässä vuonna 2019 oli Evita Reitti, varalla Sami Porkka.

Suomen Kylät ry:n korttelijaostossa edustajana oli Tanja Rautavirta.

5.9 Tiedotus ja viestintä

Kasvu laatii vuosittain erillisen viestintäsuunnitelman osaksi yhdistyksen toimintasuunnitelmaa. Kasvun pääasiallisia tiedottamisen välineitä ovat yhdistyksen verkkosivut (www.pohjois-kymenkasvu.fi), joilla on ollut vuonna 2019 yhteensä 3049 käyttäjää, Facebook-sivut (Pohjois-Kymen Kasvu), joilla on 478 seuraajaa, 10 kertaa vuodessa lähetettävä sähköinen uutiskirje, jolla on n. 526 tilaajaa sekä kerran vuodessa kunnille lähetettävä kuntakirje ja jäsenistölle lähetettävä jäsenkirje. Lisäksi Kasvu osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin, järjestää niitä itse sekä lähettää tiedotteita paikallismedioille. Kasvusta ja sen rahoittamista hankkeista kertovia lehtijuttuja julkaistiin vuoden 2019 aikana ainakin 111 kappaletta.

Kasvu järjesti hiilineutraalisuuteen liittyneen Sitran Erätauko-kiertueen tilaisuuden 29.1.2019 Porukatalolla ja oli mukana järjestämässä ilmastonmuutosta käsitellyttä Kotkassa pidettyä Kymenlaakson Maaseutuforumia 9.4.2019. Valtakunnallisena Avoimet kylät -päivänä 8.6.2019 pidettiin Iitin Kylärallin EK-pistettä Iitin Kirkonkylässä ja Kouvolan Asuntomessujen aikaan ständiä Kävelykatu Manskillä järjestetyllä Kyläjuhlaiviikolla 5.-11.8.2019 yhdessä Kymenlaakson Kylät ry:n kanssa. Viranomaiset Manskillä -tempaukseen osallistuttiin 14.8.2019. Jäsenistölle ja muille asiasta kiinnostuneille järjestettiin 7.9.2019 opintoretki, jonka aikana tutustuttiin Kasvun rahoittamiin hankkeisiin. Yhdistyksen rekisteröinnin 20-vuotisjuhlaa vietettiin 4.12.2019 toimiston avointen ovien päivänä.

Kasvun *KAIKU – Osallisena Kouvola* -hankkeen hallinnoimalla Kouvolan yhdistysten yhteisellä Kaikumedialla (www.kaikumedia.fi) on omat tiedotuskanavansa. Kaikumedian verkkosivuilla on ollut vuonna 2019 yhteensä 3258 käyttäjää, Kaikumedian Facebook-sivuilla on 228 seuraajaa, Instagramissa 148 seuraajaa, Youtube-kanavalla 55 tilaajaa ja Kaikumedian sähköisellä uutiskirjeellä 199 tilaajaa.

Kasvu on myös mukana Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Kaakkois-Suomen Leader-ryhmien yhteisessä KaakonKantri-viestintähankkeessa, jonka rahoitus tulee maaseuturahastosta Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta. Hanketta hallinnoi Leader Länsi-Saimaa. KaakonKanttrin tiedotuskanavia käytettiin aktiivisesti toiminnasta ja rahoitetuista hankkeista tiedottamisessa.

6. TALOUDELLINEN KATSAUS

Kasvu kattaa Leader-ryhmänä toimimisesta aiheutuvat kustannukset ns. toimintarahalla, joka on 22-25 % yhdistykselle ohjelmakaudelle 2014–2020 myönnetystä 4,5 M €:n rahoituskehyksestä ja yhteensä maksimissaan 1 001 000 €. Toimintarahan määrä on sidottu hankkeiden toteutuneeseen rahoitukseen.

Kasvun velvoitteet ohjelmakauden 2014–2020 Leader-ryhmänä päättyvät noin vuoden 2023 puolivälissä, joten toimintarahaa on käytössä keskimäärin noin 100 000 €/vuosi. Teknisesti toimintaraha on hanke, joka muiden hankkeiden tavoin maksetaan yhdistykselle jälkikäteen toteutuneita kustannuksia vastaan. Toimintarahalla katetaan toiminnanjohtajan ja hallintosihteerin palkkakustannukset sekä suurin osa hallituksen toiminnasta ja toimiston ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi toimintarahaa käytetään alueen aktivointiin, kuten tiedotustilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseen.

Kasvu laskuttaa vuosittain Leader-rahoitukseen liittyvän kuntarahan Kouvolan kaupungilta ja litin kunnalta ohjelmakauden alussa tehtyjen kuntarahasopimusten mukaisesti. Kasvu maksaa rahoittamiensa hankkeiden kuntarahaosuudet hakijoille Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tekemien maksupäätösten pohjalta.

Kasvun omien hankkeiden rahoitus haetaan eri rahastoista. *KAIKU - Osallisena Kouvossa* -hankkeen rahoitus haettiin Euroopan sosiaalirahastosta (ESR). Hankkeen kokonaisrahoitus on 142 000 €, joka koostuu EU:n ja valtion tuesta (112 000 €), Kouvolan kaupungin rahoituksesta (29 000 €) ja Kasvun omasta rahasta (1000 €), joka katetaan yhdistyksen jäsenmaksutuloilla. Alueiden välisen *UNTO – Uusia tapoja luoda ja toteuttaa yhdessä* -hankkeen kokonaiskustannukset ja -rahoitus ovat 90 000 € (EU+valtio 72 000 € ja kuntaraha 18 000 €), joista Kasvun osuus on 30 000 € (EU+valtio 24 000 € ja kuntaraha 6000 €). Rahoitus hankkeelle on haettu Leader-ryhmien (Kasvu, Etpähä ry ja Päijänne-Leader ry) omista kehyksistä. Kasvun hallinnoimat teemahankkeet *Kasvun pienet investoinnit* ja *Elinvoimaa kyliin* rahoitetaan myös Kasvun omasta kehyksestä. *Kasvun pienet investoinnit* -hankkeen kokonaiskustannukset ja -rahoitus ovat 209 549,99 € (EU+valtio 120 227,99 €, kuntarahoitus 30 057,00 € ja yksityinen rahoitus 59 265,00 €). Alahankkeiden osuus kustannuksista on 197 549,99 € ja koordinoitiosan osuus 12 000,00 €. *Elinvoimaa kyliin* -hankkeen kokonaiskustannukset ja -rahoitus ovat 178 641,17 € (EU+valtio 103 279,06 €, kuntarahoitus 25819,76 € ja yksityinen rahoitus 49 542,35 €). Alahankkeiden osuus kustannuksista on 165 141,17 € ja koordinoitiosan osuus 13 500,00 €. *SEIC 2nd generation for improved sustainable livelihoods in countryside* -hankkeen kokonaiskustannukset ovat 269 411,00 € ja hankkeelle myönnetty julkinen tuki 215 528,80 €. Kasvun osuus hankkeen kustannuksista on maksimissaan 24 117,00 € ja osuus yksityisestä rahoituksesta maksimissaan 5648,00 €, joka katetaan hankkeen osallistumismaksuilla ja/tai jäsenmaksutuloilla.

Yhdistyksen omat tulot koostuvat jäsenmaksu- ja korkotuloista, jotka käytetään pääsääntöisesti omien hankkeiden omarahoitusosuuksiin. Osa jäsenmaksutuloista käytetään yhdistyksen menoihin, jotka eivät ole toimintarahassa tai hankkeissa tukikelpoisia, kuten jäsenten, hankehakijoiden ja yhteistyökumppaneiden muistamiseen ja vuosikokouksen järjestämiseen.

Yhdistyksen kirjanpidosta vastaava Yrityspalvelu Dextella Oy on valmistanut tilinpäätöksen, jossa on esitetty Kasvun tuloslaskelma ja tase vuodelta 2019.

7. LOPPUSANAT

Vuonna 2019 ohjelmakausi on kääntynyt loppusuoralle. Rahoitus on saatu hyvin käytettyä ja sitä jää jonkin verran jaettavaksi vielä vuodelle 2020. Katseet kääntyvät kuitenkin jo kohti tulevaisuutta ja ohjelmakautta 2021–2027, jonka valmistelu on jo aloitettu. Vuonna 2020 valmistuu Kasvun uusi strategia, jolla tähdätään alueen entistä parempaan kehittämiseen lähes 2030-luvulle saakka.

Kouvossa 22.1.2020

Kasvun hallitus